

Marthornas höstpromenad

11.9 träffades 13 glada marthor utanför Kasabergsskolan för att göra sin årliga höstvandring i den vackra skogen bakom skolan. Vi har i många år haft något tema från naturen som diskussionstema under promenaden. Tidigare teman jag haft glädjen att tala om har varit varit svamp, våra vilda bär och holkarna kring Gallträsk. Den här gången var jag ombedd att tala om fåglarnas parförhållanden.

Vi hade tur med vädret, halvvarmt och inget regn. Jag hade valt ut 7 intressanta parförhållanden från fågelvärlden. Vi människor lever ju på många olika sätt och det gör minsann fåglarna också.

Med mig hade jag sju lappar på vilka det stod Vem är jag och litet förklarande text. Sedan höll vi uppehåll var sjunde minut och läste följande lapp och diskuterade fågeln. Då man vandrar tillsammans är det här ett bra sätt för då stannar man med jämna mellanrum och SER varandra. Under en vandring blir det ju alltid en förtrupp, en mellantrupp och en eftertrupp.

Här kan du läsa frågorna och själv gissa vilka fåglar det är fråga om. Senare i texten finner du sedan svaren.

1. VEM ÄR JAG?

Jag adopterar bort alla mina ungar redan innan de kläcks och bor 9 månader i Afrika där man aldrig har hört min sång.

2. VEM ÄR JAG?

Vart 5:te par av vår art är 2 herrar. Från Finnå fågeltorn ser du massor av oss.

3. VEM ÄR JAG?

Vi vänsterprasslar båda. Hanen anländer några dagar före honan. En av våra vanligaste holkfåglar.

4. VEM ÄR JAG?

Vi hör till de första som bosatte oss i Finland efter inlandsisen. Vanligen 4 ägg på marken 10 meter från vattnet eller litet mer.

5. VEM ÄR JAG?

Partners for life. Jag jagar bort alla andra i min storlek från viken. Finlands nationalfågel.

6. VEM ÄR JAG?

Vi herrar träffas på våren och mäter våra krafter.

7. VEM ÄR JAG?

Min kärlek får mig att alltid flyga tillbaka till var hen finns. Det utnyttjar människorna.

Här kommer svaren:

1. Göken

Göken är en häckningsparasit och i Finland lägger de sina ägg i bla. följande fåglars bon: rörsångare, rödstjärt, grå flugsnappare. Det tar gökhonan 10 sekunder att lägga sitt ägg i det främmande boet och plocka bort ett av de övriga äggen. Ofta lägger en gökhona sammanlagt 8 ägg, men man känner till fall med 12-22 ägg. Alltid ett ägg per bo. Hon lägger dem varannan dag och bona är flera kilometer från varandra. Många fåglar lägger sina ägg på morgonen, men göken lägger dem sent på eftermiddagen. 20% av äggen avvisas. Svåraste äggen hos oss att efterlikna för göken är gulsparvens och sädesärlans.

2. Skratmåsen

Då man forskat i saken har man funnit att var femte hane hade bo med en annan hane. De knöt en hona till sig för en kort tid eller stal ägg.

3. Svartvit flugsnappare

Orsaken till vänsterprassel är att man vill få ungar med olika gener. En hane kan vara bra att försvara sitt revir, en annan är bra på att samla mat. Hanen har ofta ett birevir som uppkommer då den första honan lagt sina ägg och börjat ruva. Hanen återvänder dock till sin första hona, matar henne och hjälper henne att föda upp ungarna. "Älskarinnan" får klara sig på egen hand.

4. Drillsnäppan

De återvänder till samma strandparti år efter år. Själv har jag haft glädjen att i tre år följa med drillsnäppans familjeliv på närmare håll, emedan jag lagt märke till var de haft sitt bo dessa tre senaste år. Före det reagerade jag bara på att vi hade drillsnäppor kring viken. De lägger 4 ägg och båda ruvar, men hanen mest – jo, ni läste rätt. Ruvningstiden

är vanligen 21 dagar, så också hos oss förra sommaren. Ungarna lämnar boet genast och de första veckorna håller båda föräldrarna sig nära dem, men sedan flyttar honan söderut och pappan tar ensam hand om barnen ända tills de flyttar.

5. Sångsvanen

Många av våra stora fåglar lever tillsammans med sin partner livet ut tex trana, svanar, vissa ugglor, örnar, fiskgjuse. Om svanen mister sin partner kan den t.o.m. ta livet av sig: dränka sig, eller strypa sig i en kliven gren. Om en svan tar sig en ny partner och honan är den äldre så börjar de leva i hennes revir. Om honan är yngre börjar de leva i hans revir. I vår vik har vi redan många år haft samma sångsvanspar och han är envåldshärskare i viken. Förra sommaren hade de 7 ungar och året före 8, vilket är ovanligt.

6. Orre

Hanarna tävlar om det bästa reviret och den som vinner får damerna. En viktig växt för dem är tuvullen som de smaskar i sig i början av maj.

7. Tamduvan

De lägger ägg nästan året runt. När duvorna börjar näbbpussas är de ett par för livet. Jag brukar varje vår följa med när duvparet som håller till på vår tomt anländer. Troheten får brevduvorna att alltid återvända.

Det finns så mycket vi inte ännu känner till om fåglar och fullärda blir vi aldrig. Bra så!

Fina naturstunder önskar er

Carola